

Hudba v období klasicismu

Počátky hudebního klasicismu spadáme již v polovině 18. století, jeho vrchol je spojen s tvorbou vídeňských klasičků Haydna, Mozarta a Beethovena koncem 18. a začátkem 19. století.

Postavení skladatelů a hudebníků nebylo nikterak záviděníhodné. Příležitostí k uplatnění sice nebylo málo, mnohdy však nešlo o dobře placené místo, které by hudebníka a jeho rodinu dobře uživilo.

Mnozí hudebníci působili ve dvorních kapelách, které si žižovali šlechtici a knížata. Úkolem kapelníka – dirigenta bylo skládat hudbu na přání šlechtice, skladby s orchestrem sevcitit a hotové věci pak hrát při různých příležitostech. Mnohdy se panstvo bavilo a hudba byla jen jako doplněk, zvuková kulisa.

Hudebníci poprvé nacházeli uplatnění jako koncertní umělci. Byli najímáni a odměňováni za provedení ncvičených skladeb. Do koncertních síní přicházeli lidé, aby si hudbu soustředěně poslechli. Na koncertech se již vybíralo vstupné. Výběr skladeb se často podřizoval vkusu obecnstva.

Tento nový způsob provozování hudby souvisel se zkonalením hudebních nástrojů a vznikem nástrojů nových. Začaly se objevovat stále složitější skladby s většími nároky na technické i výrazové provedení.

5. roč.
Vedle cembala se stále více prosazoval klavíř, který se přiblížil dnešní podobě. Zdokonalily se dechové nástroje – byly opatřeny více klapkami. Ve druhé polovině 18. století se v hudbě objevil také klarinet. Smyčcové nástroje si zachovaly svůj původní tvar i zvukové vlastnosti. Z orchestru se stalo symfonické těleso s počtem 40 i více hudebníků. Také komorní hudba se těšila velké oblibě. V klasicismu se ustálilo smyčcové kvarteto.

Jaký je charakter hudby? Pozorného posluchače zaujme srozumitelná, lehce zapamatovatelná melodie a přehledný doprovod (homofonie). Rytmus je pravidelný. Velmi snadno poznáme durovou nebo mollovou tóninu.

Orchestrální hudba se stále více provozovala také v koncertních sálech. V té době jich nebylo mnoho, protože vstupné bylo poměrně vysoké. Roku 1748 byl v Oxfordu (Anglie) otevřen nejstarší dosud existující koncertní sál v Evropě (Holywell Music Room).

V období klasicismu ženy běžně hrály na klavír nebo zpívaly. Vhodná byla také harfa. Mezi lidmi však přezívaly představy, že strunné nástroje (například housle nebo dokonce violoncello) jsou pro ženy nevhodné. Trubka a klarinet pak byly zcela nepřipustné!